

Griftgården i Augerum
 "Ny krematoriebyggnad"

Projektgrindar

Beställare (B): **Karlskrona – Aspö pastorat**
 Projekt: **"Ny krematoriebyggnad med ny ugn"**
 Datum: **2025-04-08**
 REV 2025-06-01
 REV 2025-09-02
 REV 2025-09-12
 REV 2025-10-13
 REV 2026-04-26 Förändring från föregående=RÖD TEXT

GENERELLT

- Projektet är indelat i 12 projektgrindar enligt huvudtidplan
- Styrgruppen ska godkänna den aktuella projektgrinden före att nästa får påbörjas.
- Status: 1=Ej påbörjat, 2=Pågår, 3=Klart

I. FÖRSTUDIE - PROJEKTGRIND I

Nr	Aktivitet	Kommentar	Status
I.1 Projektomfattning			
.1	Identifiera projektets mål	Ansvar: Styrgruppen/byggrupp Se punkt 3 i Rambeskrivning "Installation av krematorieugn och rökgasrening. Inlagd på lbinder	3
.2	Planera projektets omfattning	Ansvar: Styrgruppen/byggrupp Se punkt 3.5.1.1 i protokoll B3	3
.3	Studier av projektets möjligheter, strategiska utformning och beskrivning av den planerade verksamheten	Ansvar: Byggrupp/Arkitekt Se dokument från A. "250210_Första mötet med personalen" och "250218_Studiebesök på ny krematoriet på Skogskyrkogården". Dokument finns på lbinder.	3
I.2 Samordnad ledning			
.1	Inrätta beslutsgrupp för fortsättning/avslut av projektgrindar	Ansvar: Styrgruppen	3

.2	Upprätta beslutsunderlag för fortsättning/avslut av projektgrindar	<p>Ansvar: Styrgruppen</p> <p>Arkitekternas förstudie redovisat 7/4 samt inlagda på lbinder 8/4 samt detta dokument.</p> <p>REV 2025-06-01</p> <p>Inlagda på lbinder under programhandling</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programskisser 2025-05-06 - Rumsfunktionsprogram 2025-05-06 - Delastämning 2025-05-21 <p>REV 2025-09-02</p> <p>Planlösning daterad 2025-08-22</p> <p>REV 2025-09-12</p> <p>Planlösning daterad 2025-09-08</p>	3
I.3 Produkt/Objekt			
.1	Inventera befintliga förhållanden samt inventera möjliga alternativ	<p>Ansvar: Arkitekt</p> <p>Arkitekternas förstudie redovisat 7/4 samt inlagda på lbinder 8/4</p>	3
.2	Upprätta översiktlig verksamhetsbeskrivning över brukarens verksamhet.	<p>Ansvar: Arkitekt</p> <p>Se dokument från A. "250210_Första mötet med personalen"</p>	3
.3	Uppskatta lokalareor	<p>Ansvar: Arkitekt</p> <p>Skisser daterad 2025-03-20 från verksamhet finns inlagda på lbinder.</p> <p>Skisser från arkitekterna förstudie redovisade 7/4 samt på lbinder 8/4</p> <p>REV 2025-06-01</p> <p>Inlagda på lbinder under programhandling</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programskisser 2025-05-06 - Delastämning 2025-05-21 <p>REV 2025-09-02</p> <p>Planlösning daterad 2025-08-22</p> <p>REV 2025-09-12</p> <p>Planlösning daterad 2025-09-08</p>	3
4.	Upprätta skissutkast för strategisk utformning	<p>Skisser från arkitekterna förstudie redovisade 7/4 samt inlagda på lbinder 8/4 - Dialog ska ske mellan verksamhet och A för att fastställa planlösningen</p> <p>REV 2025-06-01</p> <p>Inlagda på lbinder under programhandling</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programskisser 2025-05-06 - Delastämning 2025-05-21 <p>REV 2025-09-02</p> <p>Planlösning daterad 2025-08-22</p> <p>REV 2025-09-12</p>	3

		Planlösning daterad 2025-09-08	
1.4 Tid			
.1	Uppskatta tidsramar och projektider	Huvudtidplan daterad 2025-03-03	3
1.5 Ekonomi			
.1	Preliminär budget	Ansvar: Styrgruppen REV 2025-09-12 Preliminär budget enligt kostnadsfördelningen (punkt 8.4 i B-mötesprotokoll) är satt till 120 miljoner kronor.	3
.2	Kostnadsfördelning i olika projektskeden	Kostnadsfördelning daterad 2025-03-19. Fördelningen är baserad på en fiktiv summa.	3
.3	Fastställ rutiner för ekonomirapporter	REFA Revison AB sköter uppföljningen av ekonomin. Rapporter läggs månadsvis in på lbinder.	3
1.6 Organisation			
.1	Upprätta organisationsplan	Fastställd 2024-12-04 med komplettering 2025-03-10	3
.2	Fastställa arbetsuppgifter/befogenheter	Ansvar: Styrgruppen REV 2025-09-12 Fastställandet skjuts till programhandlingsskedet	3
1.7 Kommunikation			
.1	Planera extern kommunikation	Ansvar: Styrgruppen REV 2025-09-12 All extern kommunikation går via styrgruppen.	3
.2	Planera intern kommunikation inom projektgruppen	Ansvar: Styrgruppen Rev 2025-09-12 All intern dokumentkommunikation går via projektportalen lbinder- Detta kompletteras med Epost-kommunikation	3
1.8 Kvalitet			
.1	Identifiera kvalitetspolicyen	Ansvar: Styrgruppen REV 2025-09-12: Kvalitetspolicy kommer att jobbas fram i systemhandlingsskedet.	3
1.9 Miljö/arbetsmiljö			
.1	Identifiera miljöpolicyen	Ansvar: Styrgruppen REV 2025-09-12: Miljöpolicy kommer att jobbas fram i systemhandlingsskedet.	3
.2	Gör en inventering av arbetsmiljöfrågor	Ansvar: Byggruppen Sammanfattning av AFS 2023:3 finns inlagd på lbinder	3
1.10 Upphandling			
.1	Upprätta en plan för upphandling av resurser för program/systemhandlingsskedet	Se punkt 4.3 i mötesprotokoll B3. Plan finns. Ej fastställd. Ansvar: Styrgruppen/Byggruppen	3

1.11 Myndigheter			
.1	Inventera vilka myndighetskontakter som krävs	- Länsstyrelsen - Karlskrona kommun	3
.2	Utred om miljökonsekvensbeskrivning behövs	Ansvar: Bygggrupp Miljökonsekvensbeskrivning krävs enligt möte 7/4	3
.3	Inventera gällande regelverk	Ansvar: Bygggrupp	3
1.12 Riskhantering			
.1	Gör en riskanalys med avseende på övergripande risker	Ansvar: Bygggrupp REV 2025-09-12: Övergripande risk i detta skede enligt mötesprotokoll 87. Vidare risker utreds i systemhandlingsskedet.	3

2. PROGRAM – SYSTEMHANDLING - PROJEKTGRIND 2 och 3

Nr	Aktivitet	Kommentar	Status
2.1 Projektomfattning			
.1	Planera projektets omfattning	Ansvar styrgruppen: <ul style="list-style-type: none"> - Vilka arbeten, förutom byggnaden, ska ingå i projekteringen? - Vilka arbeten, förutom byggnaden, ska handlas upp i entreprenaden? - Enligt systemhandling 2026-03-31 	3
.2	Fastställ slutproduktens mål och visioner	Ansvar: Styrgruppen: <ul style="list-style-type: none"> - Enligt systemhandling 2026-03-31 - Enligt lägesrapport dec 2025 med 3st bilagor. 	3
2.2 Samordnad ledning			
.1	Genomföra startmöte med konsultgruppen	Ansvar: Bygggruppen Möte CI har hållits Notering: Möte CI-CI2 och genomförts och protokollförts	3
.2	Hantera externa projektintressenter	Ansvar: Styrgruppen <ul style="list-style-type: none"> - Gällande elförsörjning har möte hållits med EDN - Gällande värmeförsörjning har möte hållits med Affärsverken - Gällande kisttransporter har möten hållits med begravningsentreprenörer 	3
2.3 Produkt/Objekt			
.1	Ange och fastställ programhandlingen omfattning och redovisningsnivå	Ansvar: Bygggruppen Enligt systemhandling 2026-03-31	3
.2	Ange och fastställ systemhandlingen omfattning och redovisningsnivå	Ansvar: Bygggruppen <ul style="list-style-type: none"> - Rumsfunktionsprogram med tekniska krav och funktionssamband. - Ritningar med areabehov Enligt systemhandling 2026-03-31	3
.3	Godkännande av systemhandling	Ansvar: Styrgruppen	1
.4	Utred definiera samt fastställ entreprenadindelning (etapper)	Ansvar: Bygggruppen	3

2.4 Tid			
.1	Stämma av huvudtidplan daterad 2025-03-03	Ansvar: Byggruppen Görs löpande och protokollförs i B-möten Notering: Gällande tidplan daterad 2026-01-26 där tider fastställdes vid styrgruppsmöte 2026-01-20	3
.2	Projekteringstidplan	Ansvar: Byggruppen Stämma av tider med projektörer Görs löpande se och protokollförs i C-möten	3
.3	Upprätta en tidplan för beslutstagande och granskning av handlingar	Ansvar: Styrgrupp: Tider gällande fastställande av projektet: <ul style="list-style-type: none"> - 2026-03-12 Systemhandling granskning - 2026-03-31: Systemhandling färdigställd - 2026-04-27 Kalkyl färdigställd - 2026-05-04 Möte arbetsutskott - 2026-05-12 Möte kyrkoråd - 2026-05-20 Kyrkofullmäktige 	3
.4	Fastställande av tider	Ansvar: Styrgrupp Nytt förslag till tidplan finns framme till Styrgruppsmöte 2026-04-30	2
2.5 Ekonomi			
.1	Löpande uppföljning av nedlagda kostnader och avstämning mot fastställd budget	Ansvar: Byggruppen REFA Revison AB sköter uppföljningen av ekonomin. Rapporter läggs månadsvis in på lbinder. Notering: Senaste avstämning skedde vid Möte BII 2+26-03-25	3
.2	Upprätta kostnadsbedömning i programskedet	Ansvar: Byggruppen Utkast kostnadsbedömning är upprättad med datum 2025-09-04.	3
.3	Upprätta kostnadsbedömning i systemhandlingsskedet	Ansvar: Byggruppen Kalkyl daterad 2026-04-27 ska redovisas vid styrgruppsmöte 2026-04-30	3
3B	Godkänna kostnadskalkylen i systemhandlingsskedet	Ansvar: Styrgruppen	1
.4	Upprätta rutiner för fakturahantering	Ansvar: Styrgrupp	3
2.6 Organisation			
.1	Fastställa arbetsuppgifter och befogenhet enligt fastställd organisationsplan 2024-12-04 med komplettering 2025-03-10	Ansvar: Styrgruppen Reviderad organisationsplan från styrgrupp?	1.
2.7 Kommunikation			
.1	Upprätta kommunikationsplan	Ansvar: Styrgruppen	1

2.8 Kvalitet			
.1	Upprätta kvalitetsplan för projektet	Ansvar: Styrgrupp Notering: Beslut vid möte BII att upprätta denna i samband med detaljprojektering	3
.2	Utse kontrollansvarig	Ansvar: Byggruppen Notering: Beslut vid möte BII att utse kontrollansvarig i samband med bygglovsansökan	3
.3	Följa upp kvalitetsplanen löpande	Ansvar: Byggruppen Notering: Uppföljning kommer att göras under detaljprojektering	3
2.9 Miljö/hållbarhet			
.1	Upprätta miljöprogram för projektet	Ansvar: Styrgrupp Notering: Beslut vid möte BII att upprätta denna i samband med detaljprojektering. Certifieringssystem till exempel byggvarubedömning kommer inte att användas.	3
.2	Inventera alternativa energiförsörjningssystem	Ansvar: Byggruppen Följande alternativ har utretts i systemhandling: - Fjärrvärme - Bergvärme - Värme genom elpanna Se systemhandling VVS	3
2.10 Arbetsmiljö			
.1	Utse Byggarbetsmiljösamordnare - Bas P	Ansvar: Styrgruppen Klart: Se B-mötesprotokoll	3
.2	Gör en inventering av arbetsmiljöfrågor	Ansvar: Byggruppen Notering: Beslut vid möte BII att upprätta detta i samband med detaljprojektering och framtagande av arbetsmiljöplan	3
2.10 Upphandling			
.1	Rekrytera konsultgrupp samt upprätta avtal	Ansvar: Byggruppen Se B-mötesprotokoll	3
.2	Utvärdera och fastställ alternativa: - Entreprenadform - Upphandlingsform	Ansvar: Byggruppen Entreprenadform: Utförandeentreprenad Upphandlingsform: Delad upphandling som sammanförs till en samordnad generalentreprenad. Föreslagna entreprenader: BE1: Bygg ink. mark. BE2: Luft. BE3: VS inklusive kyla. BE4: EI och tele. BE5: Styr	3
2.11 Myndigheter			
.1	Kontakta myndigheter för att kartlägga förutsättningar.	Ansvar: Byggruppen Tidigt samråd har hållits med både kommun och länsstyrelse.	3

		Se mötesprotokoll B7	
.2	Fastställ omfattningen av bygglovshandlingar	Ansvar: Bygggrupp Notering: Beslut vid möte B11 att fastställa detta inför bygglovsansökan	3
.3	Undersök misstänkt risk av markförorening	Ansvar: Bygggrupp.	3
2.12 Riskhantering			
.1	Upprätta en plan för riskbedömning	Ansvar: Bygggrupp Risker ur ett användarperspektiv finns redovisade i ett antal dokument från verksamheten under rubriken "Förstudie/Granskning risker" på lbinder Plan risker med avseende på entreprenaden upprättas inför startmöte av detaljprojektering	.3
.2	Påbörja riskbedömningen	Ansvar: Bygggrupp	3

3. DETALJPROJEKTERING - PROJEKTGRIND 4

Utveckling av Karlskrona krematorium

ANSVARIG ENHET		DATUM
Karlskrona Aspö församling		5 juni 2026
MÖTESINSTANS		
Kyrkofullmäktige		
SAMMANTRÄDESDATUM	DAGORDNINGSNUMMER	TYP AV ÄRENDE
25 juni 2026	Skriv dagordningsnummer	Beslut
HANDLÄGGARE		ÄRENDENUMMER
Skriv namn på handläggare		Skriv ärendenummer
☐ Barnkonsekvensanalys genomförd		

Förslag till beslut

Församlingen föreslår fullmäktige:

Att besluta om en investering på maximalt 156 780 tkr för etablering av nytt krematorium, varav 15% är en budgetreserv.

Att besluta att budgetreserven delas upp på de olika kostnadsdelarna och att användning av medlen först kan göras efter beslut i kyrkorådet.

Att uppdra åt firmatecknarna att öka församlingens belåning med 156 780 tkr.

Att uppdra åt kyrkorådet att följa arbetets framskridande på varje sammanträde.

Att verksamheten redovisar faktiska kostnader utifrån inkomna offerter och inkommer med förslag på ny budget för kyrkorådet att fastställa.

Att kyrkorådet beslutar om eventuella förändringar avseende ekonomi, där inga ökade kostnader får utfalla innan sådant beslut är fattat.

Att omfördelning, inom fastslagen ekonomisk ram, får beslutas av projektledningen och att detta ska redovisas på efterföljande kyrkoråd.

Att paragrafen omedelbart justeras

Ärendebeskrivning

Begravningsverksamheten är ett samhällsuppdrag, huvudmän för verksamheten är församlingar och pastorat inom Svenska kyrkan samt Stockholm och Tranås kommuner. En huvudman för begravningsverksamheten är skyldig att tillhandahålla kremation vilket sker vid egen eller annan huvudmans anläggning. Varje huvudman är ansvarig för sin verksamhet. Rådgivning och samordning gällande begravningsverksamheten tillhandahålls vid Kyrkokansliet. År 2023/2024 fanns det 58 krematorier och 554 huvudmän inom Svenska kyrkan samt de två kommunala huvudmännen. Idag sker samarbete mellan huvudmännen på frivillig basis, samarbetet är inte reglerat annat än genom överenskommelser. Även om samarbetet i huvudsak fungerar väl finns det risk för att en huvudman kan få problem med att tillhandahålla kremation exempelvis om den huvudman som normalt tillhandahåller tjänsterna drar ned på eller helt upphör att tillhandahålla kremation.

Karlskrona-Aspö församling ansvarar sedan tid tillbaka för huvuddelen av de kreationer som görs av invånare i Blekinge. Nuvarande kremationsugn är installerad år 2004 och närmar sig sin livslängd. Karlskrona krematorium genomför årligen 1 200 – 1 400 kreationer, vilket är den nivå som den här typen av ugnar klarar av att hantera.

Verksamheten bedömer att befintlig kremationsugn behöver ersättas med en ny, inom en två-treårsperiod

Bakgrund/överbäganden

Inledande arbete och analys av behov

Under slutet av 2023 och början av 2024 har kyrkogårdsförvaltningen genomfört ett antal förberedande aktiviteter, för att utröna hur marknaden för kremationsugnar ser ut. Detta har genomförts genom studieresor till tillverkare av kremationsugnar, besök vid anläggningar i Sverige som är inne i processen att byta kremationsugn.

Beslutet att ha ett krematoriums är något som varje huvudman för begravningsverksamheten själv fattar. Det finns ingen nationell styrning avseende placering eller kapacitet. I dagsläget finns det ca 50 anläggningar i drift i Sverige, varav de närmaste är belägna i Kristianstad, Växjö och Kalmar. För att säkerställa att församlingen etablerar en verksamhet som är effektiv och ändamålsenlig har en analys gjorts av beläggningen på de närmaste krematorierna, vilket ger vid handen att de ligger på nivåer som innebär att de inte kan ta emot de dryga 1 200 kreationer som Karlskrona krematorium genomför. För att säkerställa att våra nuvarande ”kunder”/församlingar och pastorat fortsatt genomför kreation av sina invånare har var och en skrivit på ett avtal om att använda församlingens verksamhet.

Begravningsverksamheten konstaterar att det finns ett flertal alternativ till kremationsugn och leverantörer där, framförallt, driften av ungen skiljer. Förvaltningen har besökt fyra

leverantörer av kremationsugnar. MITAB (Sverige), DFW (Nederländerna), IFZW (Tyskland) och Facultatieve (England). En sammanställning ger vid handen följande:

Kremationsugnens drift och tillverkare:

- Olja (RME/HVO), tillverkas av MITAB och Facultatieve
- Gas, tillverkas av Facultatieve och IFZW
- El, tillverkas av DFW, MITAB, Facultatieve och IFZW
- Hybrid (el och gas/olja) MITAB, Facultatieve och IFZW

Krematorietredningen

Kyrkostyrelsen inledde under hösten 2023, utifrån sitt uppdrag att svara för övergripande frågor i begravningsverksamheten, ett projekt med målet att ta fram ett strategiskt underlag för begravningshuvudmännens framtida planering av krematorier.

Utredningen fastslår ett antal saker:

- Årlig teknisk kapacitet på en kremationsugn är 1 500 kremationer
- 85% (rikssnitt) av de avlidna kremeras
- Utifrån nämnda parametrar kommer det på riksnivå finnas en tillräcklig kapacitet för att tillgodose behovet fram till 2050 med det antalet krematorier och ugnar som finns idag
- Huvudmannen bör eftersträva en beläggning på omkring 70 % (av den tekniska kapaciteten per ugn som är satt till 1 500). Detta motsvarar närmare 1 000 kremationer per ugn och år.
- Etablering av en ny anläggning ska motiveras med ett behov till följd av ökad efterfrågan eller nedläggning av annan anläggning.
- En huvudman som står inför en utjänt anläggning sett till teknik bör göra en nyttoanalys för att bedöma huruvida krematoriet bör finnas kvar eller avvecklas.
- En huvudman som står inför en ny-, om-, eller tillbyggnad bör göra en nyttoanalys som tar hänsyn till omkringliggande huvudmäns beslut om att ha kvar eller avveckla sina krematorier.
- Eftersträva få och korta transporter
- Beakta klimatpåverkan

Slutsatser och beslut avseende krematorieteknik

Begravningsverksamheten drar slutsatsen att fortsätta vara huvudman för kremationer i Blekinge, utifrån närliggande huvudmäns kapacitet och de behov som finns i länet.

Det behövs en kremationsugn med en genomsnittlig kapacitet på 1 500 kremationer per år. Det innebär att anläggningen håller sig inom de ramar som framgår av krematorietredningen, samtidigt som det inte byggs på någon överkapacitet.

För att möta ny teknik och ytterligare bidra till minskad klimatpåverkan är bedömningen att en ugn som helt drivs av el är det bästa valet.

Lokalisering och utformning av byggnad

I ett inledningsskede prövades möjligheten att byta ut den gamla kremationsugnen mot en ny och då ha kvar anläggningen i befintlig byggnad. Detta försvårades av att ny kremationsteknik och krav på arbetsmiljö skulle innebära att verksamheten hade behövt ianspråkta bokens kapell samt genomföra en utbyggnad av denna. Länsstyrelsen ansåg att det kunde förändra utformningen av befintlig byggnad på ett negativt sätt.

För att fortsatt ha utformningen av griftegårdens anläggning i fokus och inte förvränga den beslutades att pröva om det skulle kunna uppföras en helt ny byggnad och då på den ekonomigård som används av begravningsverksamheten. I samråd med länsstyrelsen framkom att detta var ett bra alternativ.

Under hösten 2024 anlätades arkitektbyrå för utformning av ny anläggning.

Kalkyl

En kalkyl är framtagen och beskriver de kostnader som är beräknade för att färdigställa ett nytt krematorium enligt framtagna underlag. I kostnadsberäkningen ingår samtliga kända variabler, både för själva huskroppen, omkringliggande områden och krematorieugnen med sin teknik.

Kalkylen tar inte hänsyn till nuvarande omvärldsläge utan visar på hur en beräknad kostnad ser ut med dagens förutsättningar (april 2026).

Den totala kostnaden, inklusive moms, uppgår till 156 780 tkr, vilket inkluderar 15% i budgetreserv.

Finansieringsmodell

Eftersom vi nu kommit förbi det inledande arbetet med förstudie, programhandling och systemhandling blir det mer och mer aktuellt och meningsfullt att göra skarpa kalkyler/budget för vad detta projekt kommer att kosta.

Från första dagen har det varit sagt att detta projekt inte får påverka eller så lite som möjligt ska påverka församlingens likviditet. Därför har det sedan tidigare beslutats om att alla pengar detta kostar ska lånas – kostnader för räntor och framtida amorteringar kommer att belasta begravningsverksamheten och behöver därför hanteras i det årliga budgetarbetet för att få täckning för i våra äskanden.

Kontakter med bank är tagna enligt tidigare rapporter vid olika möten. I nuläget (2026-04-26) har vi en checkkredit hos Nordea på upp till 15 000 000 SEK. Denna kredit löper ut 260930 och kommer då "bakas in" i framtida lån.

Resonemang har förts om hur vi går vidare efter detta och när vi har ett (positivt) beslut kommer vi återigen kontakta banken. Nästa möte med dem är som rapporterats bokat till 12:e maj.

Upplägget här blir att få ett löfte från dem om att låna de pengar som behövs för att finansiera detta projekt från start till färdig anläggning, satt i drift.

Med det löftet kommer vi kunna göra denna investering i ett nytt toppmodernt krematorium med en väl framtidsanpassad elugn.

Som nämnts är detta ett projekt helt finansierat av begravningsavgiften, bifogat en sammanställning över de årliga kostnaderna de närmaste 20 åren, där räntekostnaderna och så småningom amorteringar kommer bli kostnadsunderlag och en del av de äskanden församlingen gör hos Kammarkollegiet varje år för att som huvudman bedriva begravningsverksamheten. Enligt detta upplägg och med en vaken och framsynt budgetberedning blir påverkan på vår likviditet ingen alls.

Sammanfattning

(Med ett "projekttak" på 150 000', ränta 3,5 % och årliga amorteringar från år 4–20 om 3 %)

Total skuld vid färdig anläggning:	150 000 000 Kr
Årliga räntekostnader år 1–3:	500' - 4 700'kr
Amorteringar år 1–3:	Amorteringsfritt
Årliga räntekostnader år 4–20:	2 600' - 5 200'kr
Amorteringar år 4–20:	4 500'

Gabriel Norrgård
Kyrkoherde Karlskrona-Aspö församling

Bilagor:

1. Utveckling av Karlskrona Krematorium med förstudie avseende kremationsteknik
2. Lägesrapport december 2025
3. Lokalisering och förstudie
4. Projektgrindar
5. Upphandlingsprotokoll avseende krematorieteknisk utrustning till Karlskrona griftegård
6. Krematorieutredningen
7. Finansieringsmodell
8. Kalkyl
9. Kostnader för räntor och framtida amorteringar

Utveckling av Karlskrona krematorium

ANSVARIG ENHET		DATUM
Kyrkogårdsförvaltningen		25 mars 2024
MÖTESINSTANS		
Fullmäktige		
SAMMANTRÄDESDATUM	DAGORDNINGSNUMMER	TYP AV ÄRENDE
22 maj 2024	Skriv dagordningsnummer	Beslutsärende
HANDLÄGGARE	ÄRENDENUMMER	
Claes Wiridén	Skriv ärendenummer	
☐ Barnkonsekvensanalys genomförd		

Kyrkogårdsförvaltningen föreslår fullmäktige besluta:

Att uppdra åt kyrkogårdschefen fortsätta arbetet med utveckling av Karlskrona krematorium genom att byta nuvarande ugn mot en, eller två elugnar samt att inrätta system för värmeåtervinning

Att tillskapa en styrgrupp med två deltagare från kyrkorådet, för löpande kontroll av kostnader och kvalitet i utförandet.

Att uppdra åt kyrkogårdschefen att informera samtliga församlingar/pastorat om det pågående arbetet och inhämta en avsiktsförklaring från dem, som innebär att de kommer fortsätta kremera i Karlskrona krematorium.

Ärendet

Karlskrona krematorium är beläget på griftegården i Augerum. Nuvarande kremationsanläggning uppfördes 2004 och är i stort behov av att bytas ut. Anläggningen är den som gjort flest kremationer i Sverige. Anledningen är att förvaltningen fått stödköra åt andra huvudmän, då deras verksamhet stått still. Den höga belastningen har gjort att slitaget blivit större och det märks alltmer. Under 2023 gick rökgaskylaren sönder och den har fått bytas ut.

Förvaltningen har gjort ett antal förberedande aktiviteter:

- Projektledare för arbetet finns
- Studieresor gjorda för att se vilka alternativ avseende ugnar som finns.
- Besök vid anläggningar som är i färd med byte av ugn eller fullständig ombyggnation.
- Dialog med REFA kring ekonomi
- Möte med företrädare för de församlingar/pastorat som i dagsläget har kremationsavtal med förvaltningen.
- Påbörjad dialog med tillstånds- och tillsynsmyndigheter

Underlag för beslut om nytt krematorium i Karlskrona

Nulägesbeskrivning

2004 installerades en MITAB enugnsanläggning som från början hade diesel som energikälla. Anläggningen har uppdaterats under åren och gjorts mer effektiv och sedan 2014 drivs den med RME. En traditionell kremationsugn har en maxkapacitet på 1200 kremeringar per år under normala arbetsförhållande 2000 drifttimmar.

I vårt miljötillstånd enligt miljöbalken är max antal kremationer 1500 stycken per år.

Under 2021 utfördes 1350 kremationer, och 2022 1366 kremationer av dessa var 250 egna församlingsbor övriga var uppdragskremationer åt andra församlingar i Blekinge. I Karlskrona stadsförsamling väljer 93% kremation medan övriga Blekinge har en kremationsfrekvens på 81,5%. Med bakgrund till detta kan man förvänta sig ett ökat antal kremeringar framöver. Enligt SKKF's krematorieutredning från 2017 förväntas ett behov av över 1500 kremationer i Blekinge år 2027.

Vi har i dag avtal med alla församlingar i Karlskrona kommun, Ronneby pastorat, Karlshamns pastorat, Asarums församling, Mörrums församling.

Ovan beskrivna överproduktion sliter hårt på både materiel och personal. Totalt har ugnen sedan starten 2004 utfört över 20 000 kremeringar. Vår ugn är den som de senaste åren har utfört flest kremationer i Sverige.

Våra närmaste krematorier i dag är Kalmar, Kristianstad och Växjö.

Kalmar har en kremationsugn från 2013 och utför cirka 1150 kremationer per år. Förutsättningen för att Kalmar ska kunna hjälpa oss med kremationer är begränsad.

Växjö har en kremationsugn från 2000 och utför cirka 1200 kremationer per år. Här finns ett miljötillstånd på 1200 kremationer.

Växjö har ingen möjlighet att hjälpa oss med kremationer då deras tillstånd inte medger det.

Kristianstad har två kremationsugnar från 2023 och utför cirka 1350 kremationer per år.

Under förutsättning att Kristianstad kommer i gång med båda sina nya kremationsugnar så finns där utrymme för att hjälp oss med kremationer.

Andra krematorier som har kapacitet att hjälpa oss med kremationer är Värnamo och Nässjö som båda utför cirka 700 kremationer per år.

Kapacitet på olika ugnstyper per år beroende av energislag

En traditionell oljedriven eller gasdriven kremationsugn har en årskapacitet på cirka 1200 - 1300 kremationer per år vid normalarbetstid.

En ren elugn som är traditionellt utformad har en årskapacitet på cirka 900 kremationer per år vid normalarbetstid.

Det finns även speciella lösningar på ugnar i exempelvis Tyskland som har betydligt större kapacitet.

Någon hybridugn finns i dag inte i drift i Sverige men förvänta ha en årskapacitet på cirka 1100 – 1200 kremeringar på år vid normalarbetstid.

Ett års stillestånd kostar mellan 2 000 000 kronor och 2 500 000 kronor beroende på vart de ska transporteras.

Fördelen med elektrisk kremationsugn.

En kremationsugn som drivs med elektricitet har flera fördelar jämfört med traditionella kremationsugnar som drivs med fossila bränslen, som exempelvis naturgas eller olja men även HVO eller RME. Här är några av fördelarna med elektrisk kremationsugn.

1. Miljövänlig: Elektriska ugnar är betydligt mer miljövänliga än de traditionella ugnarna. Genom att använda el som energikälla minskar man utsläppen av växthusgaser och bekämpa klimatförändringarna. Elektricitet kan genereras från förnybara energikällor som sol-, vind eller vattenkraft, vilket ytterligare minskar den miljömässiga påverkan.
2. Energisnål: Elektriska kremationsugnar kan vara mer energieffektiva jämfört med traditionella ugnar. De kan vara utformade för att minimera energiförluster och maximera värmeeffektiviteten, vilket kan resultera i lägre energikonsumtion och kostnadsbesparing över tid.
3. Renare förbränning: Elektriska kremationsugnar kan erbjuda en renare förbränning jämfört med traditionella ugnar som använder fossila bränslen. Eftersom de inte producerar utsläpp från förbränningsgaserna, som koldioxid, kväveoxider och partiklar, kan de vara mer fördelaktiga ur luftkvalitetssynpunkt.
4. Lägre ljudnivå: Elektriska kremationsugnar tenderar att vara tystare än ugnar som drivs med fossila bränslen. Detta kan vara en fördel för både personal som arbetar med ugnen och för dem som befinner sig i närheten av anläggningen.

Det är viktigt att notera att det kan finnas olika typer av elektriska kremationsugnar på marknaden och att fördelarna kan variera beroende på utformningen och specifikationerna för den specifika ugnen.

Karlskrona-Aspö pastorat

POSTADRESS: Amiralitetstorget 27, 371 31 KARLSKRONA

TELEFON: +46(455)334700

Förslag 2.

I detta förslag rivs all utrustning bort från krematoriet och ersätts med en ny kremationsugn som drivs helt eller delvis av el. I dagsläget finns det inga hybridugnar på marknaden i Sverige men utvecklingen pågår. Rena elugnar finns i Europa men inte i Sverige än. Skövde pastorat har lagt en beställning på två elektriska ugnar som beräknas tagas i bruk sensommaren 2025.

Även i detta förslag ersätts nerkyllningen och rökgasreningen med ny teknik.

En tillbyggnad är nödvändig för installation av värmeåtervinning.

Fördelar.

Miljövänligt, totalt sett förbrukar den betydligt mindre energi. Mindre slitage eftersom temperaturskillnaden är mindre, enklare att alltid hålla den varm.

Nackdelar.

Sämre kapacitet färre leverantörer, kräver hög strömeffekt.

Övriga kommentarer.

Finns inte några i drift i Sverige i dag, men fler huvudmän tittar på denna lösning. Kan vi uppnå kraven som finns i vårt miljötillstånd? I vårt nuvarande tillstånd är våra minitemperaturer vid insättning 700 grader i huvudbrännkammaren och 800 grader i efterbrännkammaren. Denna temperatur mäts i luften i respektive kammare. I en elektrisk ugn sitter värmeelementen i murverket vilket gör att det finns betydligt mer energi lagrat i elugnen än i en traditionell ugn som värms upp med en brännare men temperaturen i luften är något lägre.

Det finns en pilotanläggning i Hameln Tyskland där kremationsugnens utformning är annorlunda vilket gör att den klarar 1200 kremationer per år under normal arbetstid.

Förslag 3.

I detta förslag så installeras två av varandra oberoende kremationsugnar som drivs helt eller delvis av el. Här behöver vi en utbyggnad av bokenskapell som blir teknikrum där kylare och filteranläggning installeras.

Här kommer även värmeåtervinning att installeras.

Fördelar.

Bättre kapacitet, inte så sårbara vid hög belastning. Varje lina lever sitt eget liv, vilket underlättar vid service och underhåll. Miljövänlig, båda ugnarna är bara i drift när så behövs. Mindre slitage på varje ugn. Enklare att alltid hålla den varm.

Karlskrona-Aspö pastorat

POSTADRESS: Amiralitetstorgel 27, 371 31 KARLSKRONA

TELEFON: +46(455)334700

Värmeåtervinning.

2015 års utredning av värmeåtervinning slutade på 2 500 000 kronor plus byggkostnad för utbyggnad och installation av ny ventilation.

Här får man utreda följande.

Placering av ackumulatortankar.

Fördelning av värmen i lokalerna.

Se över ventilationen.

Kyl.

För att öka kapaciteten i vår kyl så finns det två möjligheter.

1. I dag är takhöjden 2500 mm. Det är möjligt att höja taknivån 900 mm till och får då plats med en våning till med kistor. Kan man dessutom lösa placeringen automatisk så ökar kapaciteten från dagens 40 platser till nästan det dubbla.
2. Det andra alternativet är att göra en utbyggnad söder ut med 4000 mm och ökar vår kapacitet med cirka 12 platser.
- 3.

Finansiering.

Investeringskostnaden för en ny anläggning är svår att beräkna med tanke på kronans värde, inflation och ränta. Detta då vi är beroende av import av teknik men även av tjänster. Kristianstad som gjorde en tillbyggnad där man placerade två traditionella kremationsugnar med reningsteknik slutade på drygt 100 miljoner kronor. Oskarshamn som planera en ny kremationsugn i ny byggnad med uppstart 2025–2026 har en budget på 110 miljoner kronor.

Investeringskostnaden kan tyckas hög men det viktiga är totalkostnaden på en anläggning där man beräknar livslängden på tekniken till 30 år under normala förhållande. Vad kostnaden och tillgången för olja och gas är i framtiden är inte lätt att förutse men tillgången till el ser betydligt säkrare ut.

Ett sådant här projekt belastar bara begravningsverksamheten och är inte någon belastning på församlingens ekonomi. Begravningsavgiften är enhetlig för hela landet och bestämmas av Kammarkollegiet. Begravningsavgiften för 2023 är 25,8 öre per hundrakronor.

Karlskrona-Aspö pastorat

POSTADRESS: Amiralitetstorget 27, 371 31 KARLSKRONA

TELEFON: +46(455)334700

som den kremeras. Endast filtersystemet använder elektrisk energi. Eftersom DFW Electric använder energin mycket effektivt kräver kremeringsprocessen 20 minuter mer tid. En kremeringsprocess i den elektriska kremationsugnen tar i genomsnitt 110 minuter.

Det finns inget utsläpp från brännarna och eftersom processen är lugnare är temperaturtopparna lägre. Detta resulterar i 50% lägre utsläpp av NOx (kväveoxid). Eftersom temperaturfluktuationerna i en elektrisk kremationsugn är mindre, (ugnen hålls alltid vid temperatur), är slitaget på det eldfasta tegelverket lägre. Som ett resultat håller tegelverket längre, vilket gör ugnen mer hållbar i underhåll. Vid förbränning av 1 m³ gas frigörs 1 liter vatten. Eftersom det nu inte finns några brännare passerar mindre fukt genom filtersystemet, vilket gynnar filterdelarnas livslängd. Även med den elektriska kremationsugnen, den värmeenergi som frigörs vid kylning av rökgaserna kan användas för att värma byggnaden. Ljudnivån hos den elektriska kremationsugnen är så låg att det nästan inte märks att en kremeringsprocess körs. När energin genereras av 200 solpaneler kan ugnen vara klimatneutral i drift. Med ytterligare 100 solpaneler kan filtersystemet också förses med energi.

IFZW

Tysklands största leverantör av kremationsugnar. IFZW har sitt huvudkontor i Zwickau/Sachsen Tyskland men har även kontor i Belgien, Storbritannien, Hong Kong och Schweiz.

Huvuddelen av IFZWs ugnar är gasdrivna men har nu även elektriska lösningar.

Företaget har lösningar som är nya för Norden. Man har bland annat en ugn som genomför förbränningen i fyra olika nivåer vilket gör att ugnen är tidseffektiv. Här kan man göra en insättning var 30 minut även om kremeringen i sin helhet tar 90 minuter.

Så här beskriver IFZW sitt företag.

Ingen anläggning är den andra lik – varje projekt har unika lokaliseringsfaktorer som måste beaktas vid planering, utveckling, design och produktion.

IFZWs konstruktion av industrianläggningar är långt bortom icke-specifika standardlösningar. Genom differentierat planerings- och utvecklingsarbete kan vi anpassa oss exakt till våra kunders individuella krav. Att leverera skräddarsydda lösningar som kompromisslöst uppfyller den specifika uppgiften – det är vad vi ser som vår passion och vårt yrke.

Med sikte på framtiden.

Karlskrona-Aspö pastorat

POSTADRESS: Amiralitetstorget 27, 371 31 KARLSKRONA

TELEFON: +46(455)334700

byggarbetsplatsen. De deltar alla regelbundet i specialistutbildningar och kan lita på den högpresterande fjärrdiagnostik som vi har utvecklat. Detta skapar ett oslagbart servicenätverk som du kan lita på.

MITAB.

Oskarshamns krematorie har beställt en hybridugn från MITAB med leverans 2026.

MITAB är den leverantör som vi använder oss av idag, och så här beskriver dom sitt företag.

Historiskt.

När företaget startades, 1979, var inriktningen serviceuppdrag för stålindustrin i regionen. I regionen finns ganska mycket "stålverksamhet", Inom 13 mil finns Sandviken, Ovako, Falun och Avesta alla med verksamhet inom stål.

Namnet Mitab kommer från den verksamhetsinriktningen – Montage och industriteknik ab.

Verksamhetsinriktningen var ugnar för behandling av stål. Det är den vägen som ett kunnande om "heta konstruktioner" kom in i företaget.

Som kuriosita i dagens elugnsmiljö kan noteras att i den tidsperioden tillverkade Mitab ganska mycket element för elektriska stålugnar.

Ett ägarbyte skedde sedermera och just i det läget hade företaget konstruerat en kremationsugn med argumenteringen – "dagens ugnsteknik kommer inte att klara framtida miljökrav".

Den nya ägaren(jag) bestämde sig för att satsa på kremationskonceptet och började satsa resurser på att bygga upp ett komplett sortiment.

Mitab har idag ett komplett sortiment – från mottagning av kista till försluten urna. Sortimentet kommer att kompletteras ytterligare i och med att det kommer att satsas på elugnskonceptet.

Mitab har ambitionen att vara tekniskt ledande i nischen och arbetar ivrigt vidare utifrån den höga ambitionen.

Marknader

Mitab har medvetet valt att begränsa sitt verksamhetsområde till Danmark, Norge, Sverige och i mindre grad Finland.

Karlskrona-Aspö pastorat

POSTADRESS: Amiralitetstorget 27, 371 31 KARLSKRONA

TELEFON: +46(455)334700

Tryckluftsrensade partikelfilter.

Ny konstruktion som för närvarande, framgångsrikt, är i provdrift.

Mitab kommer att satsa på elugnar och ny ugn i el-version är under detaljkonstruktion.

Hela sortimentet kan ses i: www.mitab.org

Miljö

Genom åren har mycket energi lagts på att göra anläggningen mer miljövänlig och mer drifts ekonomisk och arbetet kommer att fortsätta.

Som exempel på insatser kan nämnas:

Automatiken, Mitamatic, medför många förbättringar miljömässigt som tex:

Adaptivt luftöverskott medför reducerad rökgasvolym.

Adaptivt luftöverskott medför reducerad brännardrift och därmed lägre förbrukning.

Installation av Servomex gasanalys för förfinad styrning av förbränningsprocessen vilket medför reducerad mängd CO.

Installation av frekvensomformare på rökgasfläkt och pumpar för att reducera energiförbrukning.

Arrangera så att brännarna kan arbeta med fossil friare versioner av bränslen.

Installation av energiåtervinning för att, totalt sett, reducera miljöbelastningen.

Installation av vågutrustning på insättaren för att möjliggöra en anpassning av kremationsprogrammet – anpassat till vikt.

Anpassat luftflöde leder till reducerad rökgasvolym.

Företaget

Mitab är ett mindre produkt specialiserat företag som arbetar inom en speciell nisch-kremationsanläggningar.

Det är del av företagets filosofi att försöka vara en erkänd specialist inom en liten nisch.

Karlskrona-Aspö pastorat

POSTADRESS: Amrällstorg 27, 371 31 KARLSKRONA

TELEFON: +46(455)334700

Facultatieve Technologies samlat en imponerande grad av teknisk kunskap, erfarenhet och internationellt know-how.

Facultatieve Technologies erbjuder den mest avancerade och kostnadseffektiva kremationsutrustningen på marknaden. Deras maskiner är helt automatiserade med filterteknik och kontinuerlig utsläppskontroll. De garanterar en utmärkt ekonomisk genomförbarhet för alla krematorier, oavsett antalet kremeringar. Alla FT system bygger på principerna om tillförlitlighet, innovation, hållbarhet och (kostnads)effektivitet. Och naturligtvis säkerheten för dina anställda.

Facultatieve Technologies har fyra modeller av kremersugnar: FT I, FT II, FT III, FT-Hybrid. Alla installationer har även ett sofistikerat styrsystem som gör det möjligt att fjärrstyra och övervaka maskinerna via internet, smartphone eller dator.

Idagsläget har vi 5 st olika verksamma installationer i Sverige.

FT och vår produkt och varför vi utvecklar den

Varför leder FT produktutvecklingen inom kremation?

Affärsmodellen för kremationsverksamhet är i Europa till vissa delar annorlunda än i Sverige. Europas affärsmodell har gjort att utvecklingen av kremationsutrustning har uppmuntrats vilket gjort att FT's numera tillverkar ugnar som är tåligare, effektivare och mer miljövänliga än tidigare. Ugnar som kan arbeta 24/7, dvs hela dygnet 7 dagar i veckan.

Miljömedvetenheten i alla länder har samtidigt förändrats mycket. Bara under de senaste åren har energimedvetenheten ökat markant. Jakten på Co2 pågår och fortsätter hela tiden i alla led. FT fokuserar just på detta.

Ett sätt för oss på FT's att adressera energifrågan har därför varit att utveckla en bland-energi-ugn, en sk Hybridugn. FT har nu en fullt fungerande och färdigutvecklad HYBRID-ugn som kan användas på flera olika energislag under samma kremering eller enbart den ni som kund väljer för dagen. El / RME, Vätgas, Gas, blandat eller var för sig. Vår hybridugn har samma storlek som vår vanliga ugn, dvs kompakt. Maskinen finns färdig för leverans.

Samtidigt önskar kunder ny utrustning i redan existerande byggnader vilket ibland är svårt då ny utrustning ofta tar mer större plats. FT's ugnar har därför utvecklats för att få plats befintliga lokaler. FT kräver litet utrymme.

Nedan presenteras några av FT 's unika produktfördelar mer ingående där vi gör en koppling till den svenska kremationsverksamheten som bedrivs.

- Minskat Co2 avtryck: Ny byggnad gör stora Co2 avtryck, att drifva en maskin med FT kräver ingen energi från kremation 4 och framåt under samma dygn. Dvs kremationerna efter nr 4 ger 0% utsläpp Co2. Ingen annan maskin gör detta

Karlskrona-Aspö pastorat

POSTADRESS: Amiralitetstorget 27, 371 31 KARLSKRONA

TELEFON: +46(455)334700

Crematec, Höganäs/Borgestad

Har under 2023 installerat två kremationsugnar i Kristianstad men är inte intresserade av att lämna offert på fler nyinstallationer.

Det finns fler företag i Europa som levererar färdiga lösningar för krematorium men de är inte aktiva i Sverige i dag.

Karlskrona-Aspö pastoral

POSTADRESS: Amiralitetstorget 27, 371 31 KARLSKRONA

TELEFON: +46(455)334700

Bil. 2

Svenska kyrkan

Karlskrona- Aspö pastorat

KF 2026-06-25 § 37, bilaga 12
KR 2026-06-16 § 164, bilaga 13
SFNK 2026-06-09 § 35, bilaga 14

Lägesrapport december 2025

Nytt Krematorium på Griftegården

Karlskrona och Aspö Pastorat

Ulf Larsson
Fastighetschef

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	3
2. Bakgrund	4
2.1 Griftegården	4
2.2 Krematoriet	4
3. Lokalisering och förstudie – Ny Krematoriebyggnad	5
3.1 Förprojektering och teknikval	5
4. Dimensioneringskriterier	6
4.1 Etik och värdighet	6
4.2 Arbetsmiljö och drift	6
5. Nuläge	7
5.1 Var projektet står just nu	7
6. Övergripande bedömning	8
7. Prognos	8
8. Projektorganisation	8
9. Samlad bedömning	8
10. Bilagor	9

1. Sammanfattning

Denna rapport beskriver nuläget i projektet med att bygga en ny krematoriebyggnad med ny ugn på Griftegården i Augerum inom Karlskrona–Aspö pastorat. Bakgrunden till projektet är en lång utveckling där antalet kremationer i Sverige har ökat samtidigt som den tekniska kapaciteten i Blekinge varit begränsad. Krematoriet i Karlskrona är idag länets enda anläggning och den befintliga tekniken har nått slutet av sin livslängd.

Rapporten redogör för arbetet med lokaliseringsstudier, förstudier och vägval kring placering av den nya byggnaden, där området vid ekonomigården pekats ut som mest lämpligt. Vidare beskrivs de tekniska inriktningarna, med fokus på fossilfria lösningar och energieffektiv teknik, samt de krav som ställs på arbetsmiljö, etik och värdighet i verksamheten.

Nulägesbeskrivningen visar att förstudien är genomförd och att projektet nu befinner sig i program- och systemhandlingskedet. Projektorganisationen är etablerad, budgetramar är fastställda och dialoger med myndigheter är påbörjade. Samtidigt konstateras att projektet ligger cirka fyra månader efter ursprunglig tidplan, främst på grund av den tekniska komplexiteten och omfattningen av upphandlingsarbetet.

Trots förseningen bedöms verksamheten kunna upprätthållas utan avbrott, då ny byggnad uppförs parallellt med att den befintliga anläggningen är i drift. Den samlade bedömningen är att projektet nu har passerat den mest osäkra uppstartsfasen och befinner sig i en mer stabil fas, med tydligare struktur och bättre förutsättningar att nå det långsiktiga målet om ett modernt, hållbart och framtidssäkert krematorium.

2. Bakgrund

Under andra halvan av 1900-talet fanns tre krematorier i Blekinge: i Karlshamn, Ronneby och Karlskrona. Dessa användes för eldbegängelse, vilket är den formella benämningen för kremering dvs. att bränna den avlidne och sedan ta hand om askan.

I början av 2000-talet stängdes krematorierna i Ronneby och Karlshamn. Anledningen var att det kom strängare miljökrav, det vill säga högre krav på rening av rök och utsläpp till luft. År 2000 startades ett samarbete mellan de tre församlingarna med planer på att bygga ett nytt gemensamt krematorium mitt i länet, men detta samarbete avbröts 2002.

Krematoriet i Karlskrona invigdes 1980 och är sedan 2014 Blekinges enda krematorium.

Under de senaste 50 åren har antalet kremeringar i Sverige ökat kraftigt, medan kapaciteten dvs. hur många kremeringar som kan genomföras länge varit oförändrad. Nya krematorier har därför byggts i bland annat Kristianstad och Kalmar och liknande projekt pågår i Oskarshamn och Växjö.

2.1 Griftegården

Karlskrona Griftegård anlades under åren 1973–1980 efter ritningar av arkitekten Per Friberg. Han utformade både landskapet och byggnaderna på området.

Griftegården planerades för en framtid med stark befolkningstillväxt och utformades utifrån ett rationellt, sekulärt synsätt, vilket betyder att anläggningen byggdes för att vara effektiv och praktisk, utan stark religiös prägel.

Med tiden visade det sig att både begravningsstederna dvs. hur man väljer att begrava eller ta hand om avlidna förändrades och att befolkningsutvecklingen inte blev så stor som man tidigare trott. Det innebar att begravningsplatsen blev större än vad som egentligen behövdes. År 1996 beslutade Riksantikvarieämbetet att griftegården skulle skyddas av kulturmiljölagen, vilket innebär att området ses som kulturhistoriskt värdefullt varvid byggnader och miljö måste hanteras mycket varsamt vid förändringar.

2.2 Krematoriet

Krematoriet på griftegården har under åren fått uppdaterad teknik och nya delar, men idag har själva anläggningen och ugnen nått slutet av sin tekniska livslängd, det vill säga den tid som utrustningen är beräknad att fungera på ett säkert och effektivt sätt.

År 2018 påbörjades mer omfattande utredningar om byggnadernas skick. Det blev startpunkten för ett mer seriöst arbete kring frågan om att antingen bygga om det befintliga krematoriet eller att uppföra en helt ny byggnad.

Svenska kyrkan har som mål att hela verksamheten ska vara fossilfri och klimatneutral till år 2030. Fossilfri innebär att man inte använder olja, kol eller gas. Klimatneutral innebär att verksamheten inte ska bidra till ökad klimatpåverkan. Detta satte extra fokus på krematorieverksamheten, som tidigare nästan helt varit beroende av olja som bränsle.

År 2022 fick fastighetschefen i uppdrag att ta fram en ny utvecklingsplan för hela Griftegården. Planen presenterades i april 2023 och innehöll både en nulägesbeskrivning och en analys av framtida behov. Arbetet gjordes tillsammans med verksamhetens personal.

3. Lokalisering och förstudie – Ny krematoriebyggnad

Under 2023 beställdes en lokaliseringsstudie, vilket är en utredning om var en ny byggnad bäst bör placeras. Samtidigt påbörjades arbetet med att undersöka modern ugnsteknik samt möjligheter till energioptimering.

De första skisserna byggde på tanken att använda delar av den befintliga krematoriebyggnaden och bygga om ett av kapellen tillsammans med det nuvarande ugnsrummet. Ganska snabbt stod det klart att en sådan ombyggnad skulle påverka Per Fribergs ursprungliga arkitektur negativt och att detta skulle strida mot länsstyrelsens krav på varsamhet, det vill säga kravet att skyddade kulturmiljöer inte får förändras hur som helst. Förstudien om lokalisering togs fram av arkitektfirman Söderberg & Söderberg. Den pekade ut tre möjliga platser inom griftegården:

- ombyggnad av befintlig byggnad,
- en central placering mellan klockstapeln och huvudanläggningen,
- samt en mer sydlig placering vid den så kallade ekonomigården (område för drift- och servicebyggnader).

Efter dialog med länsstyrelsen uppstod tidigt en samsyn om att området vid ekonomigården var den mest lämpliga platsen, både av logistiska skäl utifrån lättare transporter, fungerande arbetsflöden och av gestaltningsskäl, hur byggnaden passar in visuellt i miljön. Förslaget presenterades i juni 2024.

Under första halvåret 2024 bildades arbets- och styrgrupper för projektet. Dessa arbetade med bland annat behovsunderlag kring vad verksamheten behöver, organisation, teknisk inventering med genomgång av befintlig teknik och myndighetskrav så som tillstånd och regler.

3.1 Förprojektering och teknikval

Ett första underlag till byggnadsskisser delades upp i ett tekniskt spår och ett gestaltningsspår:

- Markus Persson, EPRO AB utsågs som huvudkonsult för den tekniska delen gällande ugn.
- Under hösten 2024 upphandlades arkitekt för utformningen, vilket gick till Söderberg & Söderberg AB.

Tidigt i projektet var inriktningen att försöka hitta helt fossilfria lösningar, framför allt genom att undersöka möjligheten till eldrivna kremationsugnar istället för olje- eller gaseldade.

I november 2024 genomfördes en studieresa till Sandefjord i Norge och till Kviberg i Göteborg för att studera modern kremationsteknik.

För mer detaljerad information kring förstudien se bilaga: 1 Förstudie.

4. Dimensioneringskriterier

Enligt det underlag som ugnsggruppen tagit fram ska den nya krematorieanläggningen ska vara säker, driftsäker och enkel att använda, så att verksamheten kan fungera väl även med ett begränsat antal medarbetare.

4.1 Etik och värdighet

Anläggningen ska utformas så att avlidna tas emot och kremeras på ett värdigt och respektfullt sätt. Lokalerna ska vara ljusa och trygga, med modern teknik som är både kostnadseffektiv och energieffektiv genom att dra så lite energi som möjligt. Anhöriga ska kunna närvara vid kremeringen i en lugn och värdig miljö.

I byggnaden ska det finnas:

- Ett inomhusutrymme för mottagning av kistor, där kistor kan tas in med truck.
- En kyl för förvaring av cirka 80 kistor.
- Separata rum för teknik, övervakning, anhöriga, urnor, förråd och toaletter.
- God tillgång på dagsljus, framför allt i krematoriedelen.

4.2 Arbetsmiljö och drift

Anläggningen ska ge en god arbetsmiljö, vilket innebär att personalen ska kunna arbeta säkert och ergonomiskt både i det dagliga arbetet och vid underhåll av utrustning.

Byggnaden och tekniken ska utformas så att:

- anläggningen är lätt att nå och arbeta i,
- störande ljud, vibrationer och andra tekniska problem undviks,
- risken för driftstörningar och miljöpåverkan minimeras,
- energianvändning och kemikalieförbrukning hålls så låg som möjligt.
- All utformning ska följa svensk arbetsmiljölagstiftning.

Maskiner och teknisk utrustning ska dessutom utformas så att utsläpp till inomhusluften blir så små som möjligt, till exempel genom inkapsling och avskärmning av utrustning.

För en mer detaljerad teknisk beskrivning av krav på funktion, drift, arbetsmiljö och emissionshantering se bilaga: 2 Rambeskrivning – Installation av krematorieugn och rökgasrening.

5. Nuläge

Projektet är uppdelat i ett antal tydliga steg, så kallade projektgrindar. En projektgrind är en beslutspunkt där styrgruppen måste godkänna arbetet innan nästa fas får starta.

Den första fasen, förstudien (projektgrind 1), är genomförd. I denna fas har projektets mål fastställts, omfattningen planerats och olika tekniska och funktionella alternativ studerats. Arkitektens förstudie har presenterats och dokumenterats. Befintliga förhållanden har inventerats och alternativa lösningar har analyserats. Tillsammans med verksamhetens personal har man tagit fram en övergripande beskrivning av hur den framtida krematorieverksamheten ska fungera.

Skisser över byggnadens storlek och rumsindelning har tagits fram och succesivt uppdaterats. En huvudtidplan för projektet har upprättats och en preliminär budget har fastställts till cirka 120 miljoner kronor.

Projektorganisationen är på plats, med fastställd organisationsplan. Rutiner för ekonomisk uppföljning finns etablerade och sköts av extern revisor, med månadsvisa rapporter. Kommunikation sker strukturerat via projektportalen Ibinder, och all extern kommunikation samordnas via styrgruppen.

När det gäller kvalitet, miljö och arbetsmiljö är de grundläggande inriktningarna beslutade, medan mer detaljerade policyer kommer att tas fram i kommande projektskeden. En första inventering av arbetsmiljörisker är genomförd och dokumenterad.

Arbetet har även omfattat kontakter med berörda myndigheter. Inledande dialoger har hållits med både kommunen och länsstyrelsen. Det är klarlagt att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) krävs, vilket är en fördjupad utredning av hur projektet kan påverka miljön vilken är genomförd.

Risker på övergripande nivå har identifierats, och mer detaljerad riskhantering planeras i nästa skede.

5.1 Var projektet står just nu

Projektet befinner sig nu i program- och systemhandlingsskedet (projektgrind 2 och 3). Det betyder att arbetet är inne i fasen där man mer i detalj bestämmer hur byggnaden ska utformas tekniskt och funktionellt.

Just nu pågår arbete med:

- att fastställa den exakta omfattningen av projekteringen,
- att ta fram mer detaljerade rumsfunktioner och tekniska krav,
- att justera och följa upp huvudtidplanen,
- att ta fram mer noggranna kostnadsbedömningar.

Startmöte med konsultgruppen har redan genomförts. Dialogen med externa intressenter pågår, men är ännu inte helt slutförd.

Arbetet med kostnadsbedömning i programskedet är i huvudsak klart, medan den mer detaljerade kostnadsbedömningen för systemhandlingsskedet fortfarande pågår. Entreprenadform dvs. hur projektet ska upphandlas och genomföras utreds fortfarande.

En extern byggarbetsmiljösamordnare (BAS-P) är utsedd enl. gällande lagstiftning. Det finns tidiga samråd genomförda med kommunen och länsstyrelsen, och arbetet med att ta fram underlag för bygglov pågår. Både kommunen och länsstyrelsen har påtalat att man ser mycket positivt på förarbetet gällande utformningen av byggnaden och hänsynstagandet av så väl platsen, omgivningen och bevarandet av Per Fribergs anda. Frågan om eventuell markförorening är identifierad och utredningar är klar och inga föroreningar påvisades.

För mer detaljerad information om projektets faser, status på respektive projektgrind samt underlag kring tid, kostnader, risker och myndighetskontakter hänvisas bilaga 3 Projektgrindar.

6. Övergripande bedömning

Projektet ligger i dagsläget inte helt i fas med ursprunglig tidplan. Förseningarna uppgår till cirka tre månader. Detta beror främst på att arbetet med val av ugnsteknik, framtagande av planlösning samt upphandlingsprocessen av ugn har tagit längre tid än beräknat. Projektets omfattning och tekniska komplexitet har visat sig vara större än vad som bedömdes i inledningsskedet, vilket är vanligt i större bygg- och teknikprojekt.

Förseningen innebär att den ursprungliga tidpunkten för färdigställande av byggnaden kan behöva justeras och flyttas fram i motsvarande grad. Samtidigt bedöms verksamheten inte påverkas negativt under genomförandet, då det nya krematoriet byggs parallellt med att det befintliga fortfarande är i drift. Detta innebär att verksamheten mot allmänheten kan upprätthållas utan avbrott.

7. Prognos

På grund av den uppkomna förseningen beräknas underlaget för investeringskalkyl, som tidigare var planerat till den 1 februari, nu vara klart under perioden mars–april 2026 för beslut i kyrkofullmäktige.

8. Projektorganisation

Projektorganisationen har uppdaterats och fastställts i kyrkorådet den 4 december 2025. Styrgruppen och de olika arbetsgrupper som ingår i projektet bedöms vara ändamålsenligt sammansatta med rätt kompetenser för uppdraget. Arbetsgrupperna sammanträder löpande medan styrgruppen möts vid behov, baserat på de frågor och underlag som tas fram av undergrupperna.

9. Samlad bedömning

Trots inledande förseningar bedöms projektet idag vara i ett stabilare läge. Den mest osäkra delen av projektet ligger normalt i uppstartsfasen, och denna fas bedöms nu vara passerad. Arbetet har fått en tydligare struktur och förutsättningar för fortsatt framdrift har förbättrats. Projektet rör sig nu steg för steg mot det uppsatta slutmålet. För ett projekt av denna storlek och komplexitet är detta en naturlig utveckling, där noggranna analyser och beslut behöver ta tid för att säkerställa ett långsiktigt hållbart resultat.

10. Bilagor

Bilaga 1: Lokalisering och förstudie – Ny Krematoriebyggnad

Bilaga 2: Rambeskrivning – Installation av krematorieugn och rökgasrening

Bilaga 3: Projektgrindar